

Vejlederhåndbog

Håndbog til vejledere for læger under uddannelse

Børne- og ungdomspsykiatri

2026

Indledning

Velkommen til din funktion som vejleder for læger under uddannelse til børne- og ungdomspsykiater i Region Syddanmark.

Vi har udarbejdet denne håndbog, som er en introduktion til din nye funktion. Her kan du læse mere om organiseringen af uddannelsesopgaven, dine arbejdsopgaver som vejleder. Du kan også finde information om de formelle retningslinjer for vejledersamtalerne, uddannelsesplaner, kompetencevurdering mm.

Vi har samlet diverse relevante dokumenter bagerst i håndbogen, herunder redskaber til feedback. Links til dokumenterne om uddannelsesopgaven står direkte i teksten og bagerst i håndbogen. Materialet er alt for omfattende at vedlægge i kopi. Når du læser bogen her, kan du løbende, og i dit eget tempo, slå op på de sites, målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer mm, der henvises til. Håndbogen er inddelt i følgende afsnit:

1. Generelt om uddannelsessøgende læger i børne- og ungdomspsykiatrien
2. Organisering af vejlederfunktionen
3. Administration af vejledningsopgaven
4. Råd og udvalg – overordnet organisering
5. Generelle obligatoriske kurser for læger under uddannelse
6. Specialespecifikke kurser
7. Links

Forhåbentligt kan håndbogen bidrage til, at din begyndelse bliver lettere og at du fremadrettet kan bruge bogen som et opslagsværk og som hjælp til at finde svar på dine spørgsmål. Du er velkommen til at vende tilbage med feedback på håndbogen.

God fornøjelse med vejledningen.

1. Generelt om Uddannelsessøgende læger i Børne- og ungdomspsykiatrien

Der er flere forskellige typer uddannelsesstillinger for læger indenfor specialiet. I Region Syddanmark har vi følgende kategorier af uddannelsessøgende læger i børne- og ungdomspsykiatri:

Læger i introduktionsstillinger: 12 måneder

Læger i hoveduddannelsesstillinger: 48 måneder

Der opslås 4 stillinger til besættelse pr. 1. marts

1. Børne- og ungdomspsykiatri Odense 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Aabenraa 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
2. Børne- og ungdomspsykiatri Odense 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Esbjerg 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
3. Børne- og ungdomspsykiatri Vejle 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Vejle 1 år
4. Børne- og ungdomspsykiatri Aabenraa 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Aabenraa 1 år

Der opslås 5 stillinger til besættelse pr. 1. september

1. Børne- og ungdomspsykiatri Esbjerg 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Esbjerg 1 år
2. Børne- og ungdomspsykiatri Aabenraa 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Aabenraa 1 år
3. Børne- og ungdomspsykiatri Odense 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Vejle 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
4. Børne- og ungdomspsykiatri Odense 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Aabenraa 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
5. Børne- og ungdomspsykiatri Vejle 2 år
Børne- og ungdomspsykiatri Odense 1 år
Børne- og ungdomspsykiatri Vejle 1 år

Du kan finde detaljeret information om de aktuelle uddannelsesforløb i de uddannelsesprogrammer der gælder for den afdeling, du er ansat på, herunder også, hvor mange af de forskellige forløb, der findes på din afdeling.

Målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer kan også findes på hjemmesiden – videreuddannelsen-syd.dk [Børne- og ungdomspsykiatri](#)

Introduktionsstillinger i børne- og ungdomspsykiatri

I Videreuddannelsesregion Syd har vi alt 22 introduktionsstillinger (I-stillinger). Stillingerne udbydes i Børne- og ungdomspsykiatri Syddanmark - Odense, Vejle, Aabenraa og Esbjerg.

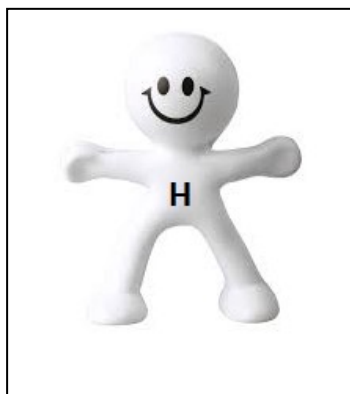
I-stillingerne er etårige og indeholder ansættelse på en enkelt afdeling. I-stillingerne opslås af de enkelte afdelinger på www.sundhedsjobs.dk.

Hoveduddannelsesstillinger i børne- og ungdomspsykiatri

I Videreuddannelsesregion Syd er der 9 årlige hoveduddannelsesforløb (H-forløb). H-forløbene opslås af Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse på www.sundhedsjobs.dk. Henvendelser vedrørende stillingsopslag og ansøgninger skal derfor rettes hertil.

Ansættelsesudvalget (under det specialespecifikke uddannelsesudvalg for børne- og ungdomspsykiatri) prioriterer mellem ansøgerne efter ansættelsessamtaler på baggrund af helhedsindtryk og specialets faglige profil. Stillingerne opslås 2 gange årligt.

Hoveduddannelsen varer 4 år og indeholder fire ugers fokuseret ophold på pædiatrisk afdeling og fire ugers fokuseret ophold på voksenpsykiatrisk afdeling. H-forløbene er opdelt i blokke, så der altid opnås ansættelse på begge afdelinger med mindst et år i universitetsafdeling og passende blanding af ambulante, dagambulante og stationære placeringer ift. alle relevante alders- og diagnosegrupper.

5. Sikre udarbejdelse af individuelle læringsplaner og tilbud om gennemførelse af samtaler om karriereplanlægning.
6. Attestere tidsmæssig gennemførelse af de enkelte uddannelsesforløb og sikre godkendelse af kompetencer ved vejlederne i uddannelseslaege.dk
7. Deltage i de formelle eller ekstra status- og planlægningssamtaler ifm. uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, evt. med deltagelse af cheflæge og lektor i medicinsk pædagogik.

I forhold til samarbejde om lægelig videreuddannelse på sygehusniveau:

1. Deltage i det regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg for børne- og ungdomspsykiatri samt det lokale lægelige videreuddannelsesråd i Psykiatrien.
2. Deltage i ansættelsesudvalg mhp. ansættelse af læger i H-forløb to gange årligt.
3. Deltage i sygehusets tiltag og løbende aktiviteter i forhold til rekruttering og fastholdelse af uddannelsessøgende læger

Hovedvejleder

Alle uddannelsessøgende læger i et videreuddannelsesforløb tildeles en hovedvejleder. Det er derudover op til en konkret ledelsesmæssig vurdering, om læger i uklassificerede stillinger bør tildeles en hovedvejleder med sigte på rekruttering til uddannelsesstillinger i børne- og ungdomspsykiatrien. Det forventes, at hovedvejlederen har sat sig grundigt ind i målbeskrivelsen og uddannelsesprogrammet, som omfatter det aktuelle uddannelsesforløb, herunder hvilke kompetencer lægen skal opnå under opholdet på afdelingen.

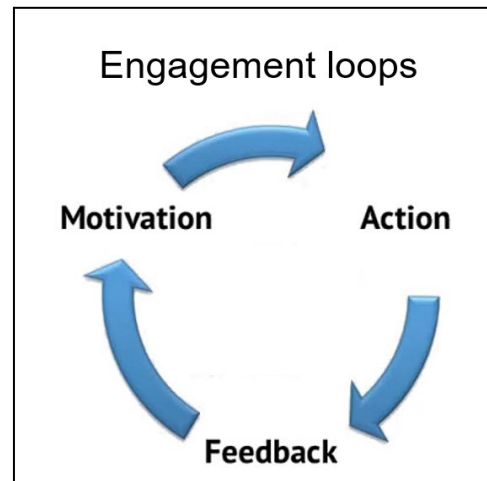
Hovedvejlederens opgave er at vejlede, rådgive og supervisere den yngre læge. Derudover skal hovedvejlederen hjælpe med at planlægge og gennemføre de krav, der skal opfyldes under ansættelsen. Hjælp og vejledning ved yderligere ønsker om kompetenceudvikling er også en del af vejledningen. Det gælder også, hvis forløbet ikke går som planlagt.

Hovedvejlederen udpeges af UAO, eventuelt i samarbejde med den ledende overlæge. Det sker med udgangspunkt i lægens uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer samt interesse for uddannelsesopgaven.

Hovedvejlederen skal være speciallæge eller læge i hoveduddannelse i børne- og ungdomspsykiatri og være mindst et kompetenceniveau højere end lægen, der skal vejledes. Læger i introduktionsstillinger med særlig lang lægelig erfaring fra bl.a. andre introduktionsstillinger kan komme i betragtning, baseret på et individuelt skøn ved UAO.

Alle hovedvejledere skal ved start i funktionen have gennemført eller planlægge snarligt at gennemføre **et vejlederkursus**.

Vi forventer, at hovedvejlederen løbende ajourfører og vedligeholder egen viden om lægelig videreuddannelse og medicinsk pædagogik i takt med udviklingen og ændringer inden for området.

Hovedvejlederens opgaver

- at medvirke til at sikre, at den uddannelsessøgende læge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet i samarbejde med UAO.
- At følge op på, at den uddannelsessøgende læge har gennemført det planlagte introduktionsprogram ved en af de første vejledersamtaler.

- at medvirke til at sikre, at den uddannelsessøgende læge tilknyttes de funktioner på stedet (eller evt. på anden matrikel), som er nødvendige for at opnå kompetencerne, jf. målbeskrivelse og uddannelsesprogram i samarbejde med UAO.
- at holde de formelle vejledersamtaler.
- at medvirke til at sikre, at der udarbejdes individuelle **uddannelsesplaner** i samarbejde med den uddannelsessøgende læge.
- at medvirke til at sikre/understøtte, at den uddannelsessøgende læge aktivt opsøger vejledning og supervision hos de daglige kliniske vejledere i henhold til uddannelsesplan
- at evaluere den uddannelsessøgende læges kompetencer ved hjælp af **kompetencekort** og attestere, at de kompetencer, der forudsættes i uddannelsesforløbet, er opnået. Det foregår dels gennem supervision/direkte observation af lægens arbejde og dels gennem indsamling af informationer om progression af lægens kompetenceudvikling hos kolleger i afsnittet, andet personale og samarbejdspartnere samt ved at følge udviklingen på uddannelseslaege.dk. Bemærk, at hovedvejlederen ikke selv skal foretage alle kompetencevurderinger, men at vurdering af enkelte kompetencer og delkompetencer kan udføres af de daglige kliniske vejledere. Hovedvejlederen skal i den forbindelse, i samarbejde med uddannelseslægen, sikre, at dokumentationen for godkendte kompetencer, herunder attesterede kompetencekort, ligger på uddannelseslaege.dk.
- at sikre, at kompetencevurderingerne foretages til tiden, jf. uddannelsesplanen og uddannelsesprogrammet samt for at advisere UAO, såfremt tidsplanen derfor ikke holder.
- at sikre, at uddannelseslægen får karrierevejledning i forbindelse med vejledersamtalerne.
- at være opsøgende og holde sig orienteret om den enkelte uddannelsessøgende læges udvikling og trivsel.

Derudover har hovedvejlederen, i samarbejde med UAO, en opgave med at implementere uddannelseselementer i den daglige tilrettelæggelse af arbejdet. Målet er at understøtte effektiv læring i klinikken.

Daglig klinisk vejleder

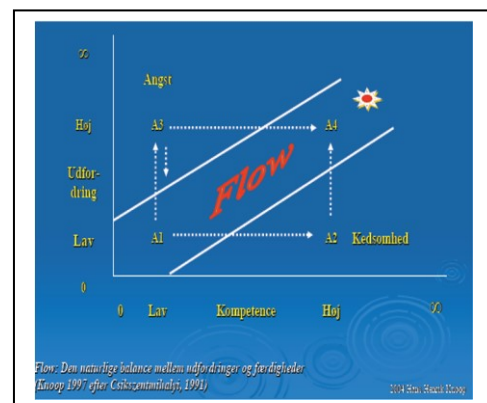
Vejledning af læger under uddannelse er et fælles anliggende for alle læger på uddannelsesstedet. Læger, på et uddannelsesstrin over den uddannelsessøgende læge, skal derfor bidrage til den daglige kliniske vejledning af læger under uddannelse og kan godkende enkelte kompetencer eller delkompetencer med [kompetencekort](#).

Arbejdsopgaverne er

- at være tilgængelig for at yde vejledning og supervision af uddannelsessøgende læger i klinikken.
- at bidrage til at sikre, at den uddannelsessøgende læge gennemfører introduktionsprogrammet.
- at yde daglig klinisk vejledning og give feedback, herunder anvende relevante pædagogiske læringsredskaber, fx læringskontrakter (med læringsmål) og struktureret klinisk observation.
- at evaluere enkelte kompetencer eller delkompetencer ud fra **uddannelsesprogrammet** og/eller de udarbejdede kompetencekort. Det er hovedvejlederen, der, i samarbejde med uddannelseslægen, sikrer, at dokumentationen for godkendte kompetencer, herunder attesterede kompetencekort, ligger på logbogen.

Vejledersamarbejde

Mange steder står UAO for at indkalde til vejledermøder. Tanken er dels at kompetenceudvikle vejlederne, dels at udveksle viden. Det sker blandt andet med henblik på, at UAO kan få en fornemmelse af, hvordan vejlederopgaven håndteres af den enkelte og de forhold, som varetagelsen af uddannelsesopgaven er underlagt i klinikken. Ofte vil UAO

også kunne præsentere nye tiltag, ideer til klinisk undervisning, drøfte muligheder for uddannelsesforløb og gennemgå relevante uddannelsesprogrammer.

3. Administration af vejledningsopgaven

Vi anbefaler, at du, særligt som hovedvejleder, sætter dig ind i målbeskrivelserne og uddannelsesprogrammerne. Den danske speciallægeuddannelse er kompetence- og tidsstyret og tager udgangspunkt i CanMeds lægeroller.

Målbeskrivelse

Målbeskrivelsen er det overordnede dokument, der bl.a. indeholder kompetencekrav, eksempler på relevante delmål, læringsmetode og evalueringsstrategi. Det er specialeselskaberne, der udarbejder målbeskrivelserne, som efterfølgende skal godkendes i Sundhedsstyrelsen. Du kan finde målbeskrivelser for alle specialer på Sundhedsstyrelsens hjemmeside [Målbeskrivelser for de 39 lægespecialer | Fagperson | Sundhedsstyrelsen](#)

Uddannelsesprogram

Den uddannelsessøgende skal have et program for uddannelsesforløbet ved ansættelsesstart. Uddannelsesprogrammet indeholder information om, hvilke læringsmuligheder det enkelte afdeling/afsnit kan tilbyde, og hvorledes arbejdet tilrettelægges, så de samlede kompetencemål kan nås i løbet af introduktionsuddannelsen eller hoveduddannelsen. Du kan finde alle uddannelsesprogrammer på regionens hjemmeside [Lægelig videreuddannelse](#)

Uddannelsesplan

Hovedvejlederen og den uddannelsessøgende læge udarbejder sammen en individuel uddannelsesplan inden for de rammer, der er fastsat i uddannelsesprogrammet. Planen er en individualisering af uddannelsesprogrammet, hvor hovedvejleder og uddannelsessøgende læge sammen identificerer indsatsområder og aftaler en plan for, hvornår og hvordan kompetencerne konkret skal opnås på det enkelte uddannelsessted, herunder i forbindelse med kurser og eventuelt fokuserede ophold. Uddannelsesplanen udarbejdes af den uddannelsessøgende læge sammen med hovedvejlederen og sendes i kopi til UAO. Det skal ske senest 4 uger efter første ansættelsesdag i intro- og hoveduddannelsesforløb.

Uddannelsesplanen er et dynamisk værktøj. Hovedvejlederen og den uddannelsessøgende læge har et fælles ansvar for, at uddannelsesplanen løbende udvikles og justeres. Mindre justeringer af planen kan aftales mundtligt mellem den uddannelsessøgende og dennes vejleder.

Hvis der indgår flere uddannelseselementer i uddannelsesforløbet, skal gennemførelsen af hvert uddannelseselement være godkendt senest ved påbegyndelsen af ansættelse i næste element.

Undtagelse herfra kan kun ske, såfremt der mellem ansættelsesstederne for de pågældende uddannelseselementer indgås aftale herom og der udarbejdes en justeret uddannelsesplan, som skal godkendes af begge ansættelsessteder og den uddannelsessøgende læge.

Den uddannelsessøgende læge har ansvar for egen læring ved fx at være velforberedt til vejledningssamtalerne og løbende opsøge læringsmuligheder. Uddannelsessøgende læge er endvidere ansvarlig for, at der er referat af samtalen og for, at uddannelsesplanen nedskrives og sendes til hovedvejleder og UAO (elektronisk eller i papirformat) samt for planlægning af dato for næste møde. Uddannelsesplanen kan uploades på uddannelseslaege.dk under den enkelte uddannelsessøgende læges "profil". Det er obligatorisk at udfærdige uddannelsesplaner, men det er ikke et krav, at de registreres i uddannelseslaege.dk.

Attestation for tidsmæssig ansættelse udfyldes ved slutningen af forløbet af UAO.

Vejledningssamtalerne

Den uddannelsessøgende læge og hovedvejleder er ansvarlige for at gennemføre en introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale.

Ved problemer med at opnå kompetencerne eller ved 10 % fravær skal UAO inddrages.

I forbindelse med vejledersamtalerne udarbejder den uddannelsessøgende læge en skriftlig individuel uddannelsesplan, som sendes i kopi til UAO. Det er den uddannelsessøgende læges ansvar at planlægge, gennemføre og dokumentere samtalerne sammen med hovedvejleder. Det er også uddannelsessøgende læges ansvar, at uddannelsesplanen og eventuelle justeringer heraf bliver nedskrevet og sendt til hovedvejleder eller UAO.

Introduktionssamtalen

Her er formålet at afdække den uddannelsessøgende læges faglige forudsætninger med henblik på at aftale en individuel uddannelsesplan for forløbet. I denne samtale vil hovedvejleder og yngre læge sammen formulere planer og aftaler, der passer til lægens kompetencer, personlige mål samt ønsker. Der holdes introduktionssamtale mellem uddannelsessøgende læge og hovedvejleder, senest 4 uger efter første ansættelsesdag i I- og H-forløb. Det er vigtigt, at begge parter forbereder sig til samtalen ud fra det aktuelle uddannelsesprogram samt målbeskrivelsen.

Justeringsamtalen/erne

Samtalen holdes med henblik på at gøre status for, hvordan det går i forhold til uddannelsesplanen. Justeringer i planen foretages, hvis nødvendigt, så man sikrer sig, at de planlagte mål nås. Der skal under samtalen også spørges til, om lægen har øvrige uddannelsesmål for sit forløb og til lægens almene trivsel i uddannelsen.

Begge bør igen forberede sig til samtalen, blandt andet ved at læse seneste uddannelsesplan.

Hvis forløbet ikke går som planlagt og evt. skal forlænges, inddrages UAO i den videre planlægning. UAO vurderer, om Sekretariatet for lægelig videreuddannelse og lektor i medicinsk pædagogik også skal inddrages.

Slutsamtalen

Samtalen holdes som en opsamling på hele vejledningsforløbet. Her gøres status for den uddannelsessøgende læges progression af faglige kompetencer og alle dokumenter i forbindelse med godkendelse af det aktuelle uddannelsesforløb udfyldes. Hvis der er væsentlige afvigelser fra uddannelsesplanen inddrages UAO.

Karrierevejledning

Udover planlægning af kompetenceudvikling, indeholder samtalerne også karrierevejledning med henblik på at støtte yngre læger i deres karrierevalg.

Kompetencekort for I- + H-læger

Der er udarbejdet flere forskellige kompetencekort, der skal understøtte kompetencevurderingerne ved at specificere metoderne.

Det er obligatorisk at benytte kortene. Kompetencekortene kan underskrives af en læge, der er godkendt af UAO, og som er speciallæge eller længere i sit uddannelsesforløb end den uddannelsessøgende læge.

Kompetencekortene findes på videreuddannelsens hjemmeside.

Godkendelse af kompetencer i uddannelseslaege.dk

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestation foregår elektronisk i uddannelseslaege.dk. Det er regionernes elektroniske styringsredskab for uddannelseslæger og vejledere / uddannelsesansvarlige overlæger i alle specialer i hele Danmark. Der findes brugervejledninger på hjemmesiden bl.a. til vejlederne.

Via uddannelseslaege.dk får uddannelseslægen overblik over sin uddannelse, skal samle sine dokumenter (klarmelde kompetencer og skrive noter mm) og anvende systemet til at søge om autorisation hos Styrelsen for Patientsikkerhed.

Via uddannelseslaege.dk kan UAO, hovedvejledere og vejledere få overblik over de nuværende og kommende uddannelseslæger. Her godkendes kompetencer, uddannelsestid og kurser. Med krav om øget datasikkerhed er brug af uddannelseslaege.dk velegnet i forhold til en sikker opbevaring af data som uddannelsesplaner, udfyldte kompetencevurderinger, afholdte vejledersamtaler, referater mm.

Kompetencevurdering i klinikken

Der benyttes forskellige metoder til at kompetencevurdere den uddannelsessøgende læge.

Kompetencekortene benyttes som støtte for vurderingen.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en [Kompetencevurderingsmetoder i den lægelige videreuddannelse - en oversigt | Sundhedsstyrelsen](#)

Dem der benyttes i den børne- og ungdomspsykiatriske speciallægeuddannelse fremgår af specialets målbeskrivelse [Målbeskrivelser for lægespecialer | Sundhedsstyrelsen](#).

Disse konkretiseres i regionens kompetencekort, som findes på følgende hjemmeside:

[Uddannelsesprogrammer](#)

Kompetencevurderingsmetode	Beskrivelse
Audit af journaler	Systematisk registrering af et antal journaler ud fra på forhånd fastlagte kriterier
Godkendelse af kursus	Skriftlig dokumentation for godkendelse af kursus
Struktureret kollegial bedømmelse	Struktureret observation, hvor en eller flere erfarne kolleger ud fra på forhånd fastlagte kriterier vurderer lægens færdigheder
Struktureret vejledersamtale	Struktureret interview ud fra på forhånd fastlagte kriterier, der specielt er velegnet til at afdække viden og holdninger
360° evaluering	Tværfaglig vurdering af lægens viden, færdigheder og holdninger
Vejledervurdering	Forskellige dele af logbogen kan inddrages i evaluering, herunder lægens beskrivelse af udvalgte

Justering af uddannelsen – håndtering af u hensigtsmæssige uddannelsesforløb

Såfremt en uddannelsessøgende læge, eller uddannelsesstedet konstaterer, at der ikke sker den planlagte kompetenceudvikling, skal dette snarest muligt tages op ved en samtale mellem hovedvejleder og lægen, hvor problemet beskrives så præcist som muligt. Samtalen skal munde ud i en fælles forståelse af, hvad problemet består i, og hvordan det kan håndteres. Ansættelsesstedet har ansvaret for, at uddannelsesplanen justeres og UAO skal inddrages. Den justerede plan skal præcist angive, hvornår og hvordan manglende kompetencer kan opnås. Det gælder også i de situationer, hvor der skal ske flytning af en eller flere kompetencer til et andet uddannelseselement.

Såfremt en uddannelsessøgende læge eller hovedvejlederen finder, at problemet ikke løses ad denne vej, skal UAO kontaktes. Kan sagen ikke behandles inden for uddannelsesstedets rammer inddrages specialets lektor i medicinsk pædagogik. Det vil ligeledes være naturligt, at UAO retter henvendelse til videreuddannelsessekretariatet, såfremt uddannelseslægen oplever problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen. Dette er særligt relevant når der findes risiko for, at kompetencerne i henhold til uddannelsesprogrammet ikke opnås inden for den fastsatte tidsramme. Se i øvrigt Sundhedsstyrelsens vejledning (VEJ nr 10024 af 08/12/2021) om kompetencevurdering i den lægelige videreuddannelse.

Egentlig behandling af personsagerne for H-læger varetages af Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse i samarbejde med lektoren i medicinsk pædagogik og afdelingsledelsen hvorimod de for I-lægers vedkommende håndteres lokalt i afdelingen evt. med rådgivning fra lektor i medicinsk pædagogik og den Lægelige Videreuddannelse. På Videreuddannelsens hjemmeside finder du tips om tidlige signaler, afklaring og håndtering af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb: [Justering af uddannelsesforløb](#)

Forlængelse af ansættelser ved manglende opnåelse af kompetencer inden for tidsramme

Ansættelse i I-stilling kan formelt set maksimalt forlænges tidsmæssigt med 100 % af den planlagte tid – en forlængelse forudsætter en grundig analyse af læringsudviklingen og en realistisk handleplan for kompetenceopnåelsen.

Ansættelser i de enkelte elementer i hoveduddannelsen kan maksimalt forlænges med 50 % af den planlagte tid. Fravigelse herfra kan besluttes af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse, når der foreligger særlige grunde. En forlængelse forudsætter en grundig analyse af læringsudviklingen over hele H-forløbet og en realistisk handleplan for kompetenceopnåelsen

Hvis ansættelsesstedet ikke kan godkende alle kompetencer ved afslutningen af et uddannelsesforløb, er det vigtigt, at UAO og hovedvejleder undervejs har dokumenteret, at de har været opmærksomme på problemerne og har forsøgt at løse dem.

Som udgangspunkt giver en godkendt I-stilling adgang til at starte et hoved-uddannelsesforløb i specialet. Hvis UAO og hovedvejleder har særlige bekymringer for en læge under I-forløbet er det derfor afgørende, at der tidligt sættes ind med tiltag i form af en justeret uddannelsesplan og evt. forlængelse af I-stillingen.

Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelsessøgende lægers evalueringer af afdelingerne kan findes på <https://uddannelseslaege.dk/>, ligesom seneste inspektorrapport kan findes på [Sundhedsstyrelsens hjemmeside](#) hvor også processen i afdelingen og for inspektorerne beskrives.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) sikrer kvaliteten i den lægelige videreuddannelse og følger løbende uddannelseslægerne evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Alle uddannelsessøgende læger evaluerer deres ophold ved afslutning af hvert forløb. Det gælder både, hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan, samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og læringsrammer. Besked sendes direkte til UAO. Evalueringen foregår via <https://uddannelseslaege.dk/>. Evalueringen er anonym. Der offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer for den uddannelsesgivende afdeling. UAO har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For uddannelsesstedet er prosateksten oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens point-evalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Evalueringerne anvendes i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

4. Råd og udvalg – overordnet organisering

Det specialespecifikke uddannelsesudvalg i børne- og ungdomspsykiatri

I Videreuddannelsesregion er der nedsat et uddannelsesudvalg for hvert speciale, hvis overordnede formål er at sikre en god uddannelse.

Uddannelsesudvalget i børne- og ungdomspsykiatri består af uddannelsesansvarlige overlæger (UAO), repræsentanter fra Yngre Læger (YL), specialets lektor i medicinsk pædagogik, en repræsentant fra HR Afdelingen samt Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse, der også varetager sekretariatsbetjeningen (v. AC fuldmægtig Jonas Weesgaard Birkelund, jwb@rsyd.dk)

Lektor i medicinsk pædagogik for børne- og ungdomspsykiatrien fremgår af den Lægelige Videreuddannelses hjemmeside: [Oversigt over lektorenes fordeling af UAO og specialer](#). PKL- lektoren understøtter opbygningen og vedligeholdelsen af et godt uddannelsesmiljø i afdelingerne og fungerer også som rådgiver ved u hensigtsmæssige uddannelsesforløb. Det vil være UAO, der henvender sig ved behov.

Uddannelsesudvalget er blandt andet rådgivende over for Det Regionale Råd i forhold til generelle spørgsmål, planlægning og gennemførelse af speciallægeuddannelsen inden for specialet, både i relation til klinisk basis- som speciallægeuddannelse. Uddannelsesudvalget behandler også inspektorordningens evalueringer af de uddannelsesgivende enheder i specialet.

Uddannelsesudvalget medvirker desuden til den løbende revision af uddannelsesprogrammer, og deltager i den lokale implementering af nye undervisnings-, lærings- og evalueringsmetoder. Når evaluering af de uddannelsesgivende ansættelsessteder i specialet er tilgængelige i elektronisk form, følger uddannelsesudvalget systematisk op på de uddannelsesgivende ansættelsessteders evalueringer for at sikre videreuddannelsens kvalitet. Resultatet af uddannelsesudvalgets opfølgning og de deraf følgende anbefalinger overgives til Det Regionale Råd.

Det Regionale Råd for Lægelig Videreuddannelse

Det Regionale Råd for Lægelig Videreuddannelse består af de lægelige direktører fra regionens sygehuse, repræsentanter for overlæger og yngre læger fra regionens sygehuse samt repræsentanter fra den pædagogisk udviklende funktion, Praksisudvalget, Lægeforeningen, Syddansk Universitet og Grønland – det sekretariatsbetjenes af Sekretariatet for den Lægelige Videreuddannelse. [Det Regionale Råd](#)

Ifølge vedtægterne er rådets formål:

- 1) at sikre en høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse,
- 2) at sikre anvendelse af relevante pædagogiske metoder og medvirke til udvikling af nye pædagogiske metoder,
- 3) at sikre en smidig håndtering af de individuelle uddannelsesforløb og
- 4) at sikre en løbende tilpasning af uddannelseskapaleten.

Rådet træffer afgørelser vedr. fordeling af uddannelsesforløb inden for Region Syddanmark og godkender uddannelsesafdelinger og – praksis samt uddannelsesforløb inkl. uddannelsesprogrammer (mindre ændringer kan ske i de specialespecifikke uddannelsesudvalg) og vurderer løbende bl.a. på baggrund af Inspektorordningens evalueringer og evalueringer fra de uddannelsessøgende, de enkelte uddannelsesgivende enheders egnethed som uddannelsessted i basisuddannelsen og speciallægeuddannelserne. Rådet sikrer en pædagogisk-udviklende funktion til udvikling af undervisnings- og indlæringsmetoder i basisuddannelsen og i speciallægeuddannelserne og gennemfører generelle kurser for uddannelsessøgende læger i alle specialer på baggrund af Sundhedsstyrelsens vejledninger – disse funktioner udøves praktisk af Sekretariatet for den Lægelige Videreuddannelse.

Børne- og ungdomspsykiatrisk selskab

bupnet.dk er speciallets lægevidenskabelige selskab. Videreuddannelsesudvalget understøtter bestyrelsen i udarbejdelsen af målbeskrivelse, input til Sundhedsstyrelsens planlægning af speciallægeuddannelsen, kontakt til landets UAO'er, koordinering af kursusafholdelse og kvalitetssikring af den lægelige videreuddannelse i speciallet, bl.a. via udpegning af inspektorer. Psykoterapiudvalget kommer med bidrag til revidering af psykoterapibetænkningen, understøtter implementeringen af uddannelserne bl.a. via specifikke kompetencekort og godkender grunduddannelsen.

Foreningen af Yngre Psykiatere ([FYP](#)) er en del af Dansk Psykiatrisk Selskab, DPS, og Børne- og Ungdoms Psykiatrisk Selskab i Danmark, bup.dk og arbejder for forbedret uddannelse og øget arbejdsglæde blandt yngre (børne- og ungdoms-)psykiatere. FYP er repræsenteret i forskellige uddannelsesmæssige sammenhænge.

5. Generelle obligatoriske kurser for læger under uddannelse

Du kan læse om de generelle obligatoriske kurser i målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer. Nedenfor kommer en kort gennemgang.

For I-læger

Vejlederkursus

Fokus på basale begreber og principper for uddannelse og læring med mulighed for at afprøve, hvorledes teorien på dette område kan anvendes i konkret praksis. Udbydes løbende af den Lægelige Videreuddannelse, tilmelding sker via plan2learn.dk

For H-læger

SOL 1, SOL 2 og SOL 3 - Sundhedsvæsenets Organisation og Ledelse

SOL-kurserne omfatter i alt 3 moduler af en samlet varighed på 9 dage. Bemærk at deltagelse skal aftales med uddannelsesansvarlig overlæge. Beskrivelse af kurserne findes på den Lægelige Videreuddannelses hjemmeside – videreuddannelsen-syd.dk. SOL1+3 afholdes regionalt og SOL2 udbydes i Sundhedsstyrelsens regi.

Specialespecifikke kurser

For I-læger

I-kurset er et teoretisk kursus, der gennemføres under I-uddannelsen. I-kursus er ikke obligatorisk - men en række kompetencer fra målbeskrivelsen opnås ved at have gennemført I-kursus. Nærmere information om indhold, datoer og tilmelding via [Børne - og Ungdomspsykiatrisk Selskabs hjemmeside](#).

For H-læger

I hoveduddannelsen indgår en række specialespecifikke kurser arrangeret af [Børne - og Ungdomspsykiatrisk Selskab](#). Kurserne er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen. Kurserne er af 1-4 dages varighed og gennemføres typisk i løbet af de første to år af hoveduddannelsen. Tilmelding sker automatisk via den Lægelige Videreuddannelse ifm. ansættelse i H-stilling.

Forskningstræning

I løbet af hoveduddannelsen skal den uddannelsessøgende opnå forskningskompetencer via forskningstræning – kravene er specificeret i [Sundhedsstyrelsens vejledning](#). Der er afsat 20 dage til dette. De 10 dage er kursusdage og de øvrige 10 dage er afsat til at skrive en opgave. På den Lægelige Videreuddannelses hjemmeside findes en oversigt med relevante links. Derudover indgår forskningsmetodik i et H-delkursus i børne- og ungdomspsykiatri.

På videreuddannelsen-syd.dk, findes information om forskningstræningskursus, samt link til tilmelding til grundkurset på SDU.

[Forskningstræning for speciale x](#)

H-lægen har ret til fri med løn til gennemførelsen af skrivning af opgaven ("projektfrihed"), men skal selv sikre planlægningen via aftale med hovedvejlederen og UAO.

Den uddannelsessøgende skal have en vejleder med dokumenteret forskningserfaring. Det behøver således ikke være den daglige kliniske vejleder.

Forskningstræningen anbefales påbegyndt inden for de første 2 år af hoveduddannelsen og afsluttet et halvt år inden H-stillingen færdiggøres.

Psykioterapiuddannelsen

Psykiateres og børne- og ungdomspsykiaternes psykioterapiuddannelse er organiseret på 3 kompetenceniveauer:

1) Grunduddannelsen som er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen. Denne giver et grundlæggende bredt kendskab til psykioterapi og psykioterapiens anvendelse i psykiatrien.

2) Specialistuddannelsen som er en egentlig psykoterapiuddannelse inden for en anerkendt psykoterapeutisk retning.

3) Supervisoruddannelsen som tilvejebringer kompetence til at uddanne specialister hos erfarne psykoterapeuter.

Hovedelementerne i psykoterapiuddannelserne er teori, supervision, eget terapeutisk arbejde og på specialistniveau personligt udviklingsarbejde, f.eks. i form af egenerapi.

Nærmere beskrivelse af omfang og indhold for de 3 niveauer af uddannelse findes på [hjemmesiden for Børne- og ungdomspsykiatrisk selskab](#)

Der er i afdelingen desuden ansat en psykoterapiansvarlig overlæge, som kan kontaktes ved behov. Den psykoterapiansvarlige overlæge har overblikket over supervisorer samt hvilke behov de yngre læger har.

For I og H-læger i børne- og ungdomspsykiatri tilbydes den Lægelige Videreuddannelse et Grundkursus i Psykoterapi (som er fælles med læger under uddannelse til voksenpsykiater) samt et suppleringskursus (kun for læger under uddannelse til børne- og ungdomspsykiater) som sammen med timer fra I- og H-kursus indfrier kravene til teoretisk undervisning.

Videreuddannelsesudvalget godkender grunduddannelsen i psykoterapi for læger i børne- og ungdomspsykiatrisk speciallægeuddannelse. [Skemaet til godkendelse](#) af terapiforløb og supervision og [vejledning til ansøgerne](#) før de skal ansøge om godkendelse af grundkursus i psykoterapi findes på bup.dk's hjemmeside. Før ansøgningen indsendes, bør ansøgeren sikre sig, at supervisorernes navne er læsbare, at supervisorerne er godkendt jævnfør listen her på hjemmesiden og, at kravene i psykoterapibetænkningen er opfyldt.

7. Links

- Sekretariatet for den Lægelige Videreuddannelse, Region Syd: <http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm101858>
- Børne - og Ungdomspsykiatrisk Selskab: www.bupnet.dk

www.uddannelseslaege.dk

Vejledninger, skabeloner mv.

- Vejledning om erstatningsansættelser: <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2008/vejledning-om-erstatningsansattelser-i-den-laegelige-videreuddannelse>
- Fagligt vurderingsskema: [vurderingsskema-b-og-u-psyk.doc](http://www.uddannelseslaege.dk/vurderingsskema-b-og-u-psyk.doc)
- Karrierevejledning (karriereværket): <https://laeger.dk/raad-og-stoette/karriereraadgivning-og-vaerktoejer-for-laeger/karrierevaerket-refleksion-og-dialog>

Målbeskrivelser og uddannelsesprogrammer:

- Målbeskrivelse: <https://www.sst.dk/da/Viden/Uddannelse/Uddannelse-af-speciallaeger/Maalbeskrivelser>
- Uddannelsesprogrammer: [uddannelsesprogram-for-hoveduddannelse-i-børne-og-ungdomspsykiatrien-i-region-syddanmark-marts-2024.pdf](http://www.uddannelseslaege.dk/uddannelsesprogram-for-hoveduddannelse-i-børne-og-ungdomspsykiatrien-i-region-syddanmark-marts-2024.pdf)
- Kompetencekort Børne- og ungdomspsykiatri: [h-kompetencekort-00-21-region-syd-feb-2021-rev-sept-2022.pdf](http://www.uddannelseslaege.dk/h-kompetencekort-00-21-region-syd-feb-2021-rev-sept-2022.pdf)

Vedrørende de generelle obligatoriske kurser:

- <https://videreuddannelsen-syd.dk/kurser>

Artikler:

- Joan Sargeant, Heather Armson, Erik Driessen et al: Evidence-Informed Facilitated Feedback: The R2C2 Feedback Model, MedEdPORTAL Publications, 2016: <https://www.mededportal.org/publication/10387/esr/>
- Subha Ramani & Sharon K. Krackov, Twelve tips for giving feedback effectively in the clinic, Med teach 2013: <https://mfdp.med.harvard.edu/sites/default/files/files/2015/Mentoring/ResourcesForMentors/Twelve%20tips%20for%20giving%20feedback%20in%20clinical%20setting.pdf>

